

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mráky v právní věci žalobce: **P. Ť.**, proti žalovanému: **vedoucí služebního úřadu Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2016, čj. 13/42013/000/6.6.2016/135-odvolání, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, čj. 6 Ad 4/2017-44, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ředitele Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 31. 3. 2016 byl žalobci přiznán osobní příplatek ve výši 6 000 Kč měsíčně a v důsledku zařazení do 11. platové třídy a 1. platového stupně mu byl s účinností od 1. 4. 2016 přiznán plat ve výši 23 870 Kč. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, protože se při výpočtu výše jeho platu podle něj nesprávně uplatnil odpočet praxe kvůli tomu, že neměl požadované vzdělání (podle nařízení vlády č. 564/2006 Sb.). Takový postup shledal žalobce v rozporu s § 198 odst. 1 a § 201 zákona č. 243/2014 Sb., o státní službě. Žalovaný však odvolání zamítl. Žalobce proto podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu. Městský soud dospěl k závěru, že právní úprava neumožňovala žalovanému uplatnit při stanovení výše žalobcova platu odpočet doby započitatelné praxe, a proto zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[2] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost a také požádal, aby byl této kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Stěžovatel namítá, že pokud by musel nyní v souladu s rozsudkem městského soudu opět rozhodnout a vyplatit žalobci doplatek k platu, ztratil by v důsledku § 331 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, možnost vymáhat po žalobci vyplacený doplatek k platu, i kdyby s kasační stížností uspěl.

[3] Žalobce s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí a má za to, že stěžovatel nijak blíže nezduvodnil potřebu přiznání odkladného účinku; zejména neuvedl, jaká újma mu hrozí uplatněním právních následků napadeného rozsudku. Napadený rozsudek sám o sobě nemůže způsobit stěžovateli žádnou újmu, protože z něj

žalobci neplyne žádný konkrétní platový nárok. Rozsudkem bylo původní rozhodnutí pouze zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení. V souvislosti s tím žalobce poukázal na usnesení NSS ze dne 2. 7. 2003, čj. 1 Ads 10/2003-52, č. 46/2004 Sb. NSS. Nadto se žalobce domnívá, že ani v případě neprávem vyplacené částky by stěžovateli nevznikla nenávratná újma, protože tříletá promlčecí doba počíná běžet až vyplacením peněz. Žalobce proto nevidí důvod, proč by v takovém případě mělo být stěžovateli zabráněno požadovat v této době vrácení peněz.

[4] Žalobce se naopak domnívá, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by vznikla újma jemu samotnému, neboť by nadále zůstal v nejistotě ohledně svého práva na plat. Pokud by stěžovatel mohl setrvat v nečinnosti až do rozhodnutí o kasační stížnosti, prohlubovala by se dál žalobcova nemateriální újma. Ta je již nyní způsobena nepřiměřenou délkou řízení, které trvá od dubna 2016. Žalobce je také přesvědčen, že nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nebude ohrožen žádný veřejný zájem. Svůj názor podpořil odkazem na usnesení NSS ze dne 5. 1. 2005, čj. 1 Afs 106/2004-49, podle něhož *„ohrožení veřejného zájmu nemůže zpravidla představovat ani přiznání a vyplacení určité částky důchodu“* (podle žalobce lze tento názor vztáhnout i na plat).

[5] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek, NSS jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti zjišťuje splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.). Prvním předpokladem je hrozba nepoměrně větší újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, v porovnání s újmou způsobenou jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly. Druhým předpokladem je chybějící rozpor s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se účinky napadeného rozhodnutí.

[6] NSS zkoumal, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo poškodit důležitý veřejný zájem. Žalobce se ve svém vyjádření sice otázkou ohrožení veřejného zájmu zabýval, nahlížel na ni však způsobem, který není pro tuto věc rozhodný. Lze souhlasit se žalobcem, že nepřiznáním odkladného účinku by patrně nebyl poškozen veřejný zájem. Podstatné pro tuto věc však je, jestli může být důležitý veřejný zájem poškozen v případě, že odkladný účinek kasační stížnosti bude přiznán, a pro takový závěr neshledal NSS žádný důvod.

[7] Dále NSS poměřoval možnost vzniku nepoměrně větší újmy podle § 73 odst. 2 s. ř. s. Proti tvrzené újmě, která stěžovateli hrozí kvůli nemožnosti vymáhat potenciálně neprávem vyplacené peníze, stojí žalobcův zájem na brzkém konečném rozhodnutí o výši jeho platu.

[8] NSS souhlasí se žalobcem v tom, že stěžovatel nezdůvodnil svůj návrh nijak podrobně. Není však pravda, že by netvrdil, že mu v důsledku napadeného rozsudku může vzniknout újma. Tuto újmu spatřoval v uplatnění § 331 zákoníku práce, pokud by následoval závazný právní názor městského soudu (tj. rozhodl o doplatku k žalobcovu platu a tyto peníze mu následně vyplatil). Z § 331 zákoníku práce totiž vyplývá, že *vrácení neprávem vyplacených částek může zaměstnavatel na zaměstnanci požadovat, jen jestliže zaměstnanec věděl nebo musel z okolností předpokládat, že jde o částky nesprávně určené nebo*

pokračování

omylem vyplacené, a to do 3 let ode dne jejich výplaty. Podle stěžovatele by mu respektování názoru městského soudu do budoucna znemožnilo vymáhat vyplacené peníze bez ohledu na to, zda by jeho kasační stížnost byla úspěšná. Žalobce má pravdu v tom, že městský soud stěžovateli žádným výrokem neuložil povinnost vyplatit doplatek k platu. To však neznamená, že jej k tomu svým odůvodněním nezavázal. Skutečnost, že městský soud zrušil původní stěžovatelovo rozhodnutí a v dalším řízení jej zavázal svým právním názorem (tzn. rozhodnout ve prospěch žalobce, který nesouhlasí se způsobem výpočtu svého platu a jeho následnou výší), má pro stěžovatele obdobné dopady, jako by mu městský soud přímo uložil vyplatit žalobci doplatek k platu.

[9] Uplatnění § 331 zákoníku práce totiž neohrožuje stěžovatele tím, že by v případě úspěchu ve věci nestihl vymoci neprávem vyplacené částky ve lhůtě tří let od jejich vyplacení, jak se žalobce domnívá: stěžovateli hrozí, že peníze nevymůže, neboť nebude splněn jiný předpoklad k vrácení neprávem vyplacených částek. Účinky pravomocného rozsudku městského soudu a v něm vyřčené právní názory totiž nezavdávají *zaměstnanci* (v tomto případě žalobci ve služebním poměru) důvod *předpokládat*, že by částky vyplacené na základě nového stěžovatelova rozhodnutí byly *nesprávně určeny či omylem vyplaceny*. Rozsudek městského soudu, který vyhověl žalobcovým námitkám, naopak silně podporuje žalobcovo přesvědčení, že částky, jež mu má stěžovatel na základě názoru vysloveného v napadeném rozsudku vyplatit, mu právem náleží.

[10] Není pochyb o tom, že je třeba chránit žalobcovu (zaměstnancovu) dobrou víru a nepřipustit, aby se ve sporu se stěžovatelem (zaměstnavatelem) od počátku nacházel v méně výhodném postavení. Výše uvedené ustanovení zákoníku práce ve spojení s napadeným rozsudkem však staví žalobce do nepoměrně výhodnějšího postavení než stěžovatele. Pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek a nastoupily by účinky pravomocného rozsudku městského soudu, hrozilo by stěžovateli, že ztratí zákonný podklad pro to, aby se v případě úspěchu své kasační stížnosti domohl vrácení částek vyplacených žalobci. Jakkoliv tedy NSS nechce žalobcovu situaci bagatelizovat, shledává újmu, která hrozí stěžovateli, nepoměrně větší, než je újma hrozící žalobci v důsledku toho, že již několik let čeká na konečné stanovení výše svého platu.

[11] Na tuto věc nelze vztáhnout závěry usnesení NSS ve věci 1 Ads 10/2003, jak se žalobce domníval, jelikož se v něm vůbec neposuzovaly dopady § 331 zákoníku práce. Toto usnesení bylo navíc vydáno v době, kdy zákonná úprava odkladného účinku stanovila, že návrhovatel musí hrozit *nenabraditelná* újma. To již neplatí. Také proto nejsou závěry usnesení 1 Ads 10/2003 pro tuto věc přílehlavé.

[12] Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl NSS k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. Přihlédl zejména k tomu, že v důsledku nepřiznání odkladného účinku by stěžovateli hrozila nepřiměřená újma spočívající v tom, že by ani v případě úspěchu ve věci nevymohl částky, které žalobci neprávem vyplatil. Řízení o jeho kasační stížnosti by tak zcela postrádalo smysl.

[13] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti v této věci se až do skončení řízení před NSS pozastavují účinky shora označeného rozsudku městského soudu. Soud však připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku může i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[14] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti NSS nijak nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu